

УДОСКОНАЛЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Васильченко О.О.,

Мельников А.М.

Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»

Ефективність господарської діяльності торговельних підприємств залежить від усього спектру показників логістики поставок: від надійності до ціни одиниці матеріального ресурсу. Економічна ефективність оптово-торгівельного підприємства залежить від управлінських рішень у системі закупівля – транспортування – поставки.

Протягом останнього десятиліття накопичено чималий досвід удосконалення загальних принципів і механізмів логістики. Проблеми ефективності функціонування логістичних систем розглядаються у численних монографіях і навчальних посібниках. Так, у часто цитованому термінологічному словнику А.Н. Роднікова [1, с.14] наведені визначення базових понять «логістична система», «ефективність логістичної системи» (поняття і критерії оцінки). Поняття «ефективність» дає енциклопедичний словник з економіки В.Г. Золотогорова [4, с.28]. Вимоги до оцінки функціонування логістичних систем, основні положення оцінки, а також показники ефективності для окремих логістичних функцій (логістичне управління, обробка замовлень, планування виробництва, закупка продукції, постачання продукції, складування, збут, доставка замовлень) викладені у роботах Л.Б. Міротіна, И.Е. Тишбаєва, О.Г. Порошиної. Підкреслено, що прибуток є основним показником ефективності функціонування як ЛС, так і підприємства взагалі. У той же час відзначається, що інтегральним критерієм оптимальності ЛС є мінімум загальних витрат, що не суперечить логістичній концепції загальних витрат. Позитивний вплив логістики на конкурентні переваги фірми доводять А. Альбеков, В. Федько, С. Мітько [1, с.38].

Однак, усі наведені тлумачення не суперечать концептуальній сутності логістики, а їх численність є цілком закономірним явищем, яке часто супроводжує становлення і розвиток нових науково-практичних напрямків. Отже, логістика розглядається як теорія і практика управління матеріальними і пов'язаними з ними інформаційними і фінансовими потоками.

Незважаючи на наукові досягнення, функціонування логістичних систем на вітчизняних підприємствах знаходиться в початковому стані свого розвитку. Отже, логістичні системи функціонують в умовах чітко вираженої невизначеності, турбулентності зовнішнього середовища, для роботи торгівлі характерні випадкові процеси. Тому, неодмінною умовою якісної логістичної системи є здатність до адаптації. Висока надійність та стійкість – фундаментальні принципи її функціонування. Це, в свою чергу, створює передумови для організації комплексних логістичних систем з багатьма функціональними завданнями. Саме в цьому полягає наукова новизна роботи.

В результаті експертних досліджень було встановлено, що основними напрямками вдосконалення логістичної діяльності будуть виступати принципи

системного підходу, що виявляється передусім в інтеграції та чіткій взаємодії усіх елементів логістичної системи. Синтез логістичної системи, використовуючи системний підхід, має бути представлений у вигляді етапів, виконання яких дозволить провести цю процедуру послідовно і своєчасно скоректувати цілі, задачі та моделі прийняття управлінських рішень на кожному етапі синтезу.

До цілей логістики можуть бути віднесені такі:

- своєчасне постачання відповідної кількості, якості, асортименту вантажів до місця їх споживання;
- управління запасами ресурсів;
- узгодження політики розподілу з політикою виробництва продукції;
- формування оптимальних розмірів партій поставок та переробки;
- якісне виконання всіх замовлень у встановлені строки тощо.

Метою логістичної системи ТОВ «Еверест 3» є забезпечення наявності необхідного товару в необхідній кількості і асортименті, заданої якості, в потрібному місці й у потрібний час, в максимально можливому ступені підготовлених до виробничого процесу або особистому споживанню при заданому рівні логістичних витрат.

Для виявлення тісноти зв'язку між обсягом транспортних перевезень ТОВ «Еверест 3» та відібраних в результаті логічного аналізу незалежних змінних скористаємося методом кореляційно-регресійного аналізу (далі – КРА). Відібрані фактори:

- X1 – продуктивність праці робітників транспортного господарства,
- X2 – коефіцієнт вантажопідйомності;
- X3 – витрати на 1 грн. вантажоперевезень, грн;
- X4 – коефіцієнт використання робітників за кваліфікацією;
- X5 – коефіцієнт випуску рухомого складу на лінію;
- X6 – коефіцієнт використання пробігу.

Аналізуючи ці коефіцієнти можна зробити такий висновок: при зміні X1 (продуктивності праці робітників транспортного господарства) на 1, обсяг транспортних перевезень збільшиться на 68,71 грн., при збільшенні X2 (коефіцієнт вантажопідйомності) на 1, обсяг транспортних перевезень збільшиться на 27389,64 грн, при збільшенні X3 (витрати на 1 грн вантажоперевезень) на 1, обсяг транспортних перевезень збільшиться на 2431,28 грн, при збільшенні X4 (коефіцієнт використання робітників за кваліфікацією) на 1, обсяг транспортних перевезень збільшиться на 83909,82 грн, при збільшенні X5 (коефіцієнт випуску рухомого складу на лінію) на 1, обсяг транспортних перевезень зменшиться на 44188,63 грн, при збільшенні X6 (коефіцієнт використання пробігу) на 1, обсяг транспортних перевезень зменшиться на 7348,41 грн.

Отже, кінцева ЕММ матиме наступний вигляд:

$$Y = -52292,299 + 68,712 * X1 + 27389,643 * X2 + 2431,276 * X3 + 83909,825 * X4 - 44188,63 * X5 - 7348,408 * X6.$$

Як видно з розрахунків, занадто велику питому вагу у логістичних витратах ТОВ «Еверест 3» мають витрати запасів, а саме 37,47% від загальних логістичних витрат. Отже, ТОВ «Еверест 3» має скорочувати кількість запасів, щоб не «заморожувати» таку кількість коштів. Треба прагнути досягнути системи «точно-в-строк» – мінімізації, чи виключення запасів взагалі. Крім того, слід упровадити нові технології в процес обслуговування споживачів, удосконалити маршрути доставки для оптимізації транспортних процесів, адже 51,22% від загальних логістичних витрат складають транспортні витрати.

Як показує практика, в середньому, окупність проекту автоматизації по впровадженню системи «Галактика ERP» на великому підприємстві відбувається за 12-18 місяців, а на середньому – за 6-8 місяців. При цьому головними критеріями успішності/неуспішності вважаються автоматизація основних бізнес-процесів замовника (досягнення поставлених цілей), виконання запланованих термінів реалізації і бюджету проекту. Так, 95%, реалізованих корпорацією «Галактика» або її партнерами, відносяться до числа успішних: впровадження системи було проведено у встановлений термін з обговореним бюджетом.

Впровадження ERP- системи «Галактика» на підприємствах дозволяє:

- скоротити термін оборотності оборотних коштів на 12–25 %;
- знизити рівень неліквідних запасів на складі на 20–40 %;
- знизити витрати на матеріали – у середньому на 5% і більше;
- поліпшити якість сервісу продажів – у середньому на 35–40 % і більше;
- підвищити оперативність у роботі бухгалтерсько-фінансових служб – у середньому знизити дебіторську заборгованість на 18% і більше;
- загальне зниження витрат – до 20% від річного обороту підприємства.

Нижче приведені сукупні результати впровадження змін в структурі підрозділу транспортної логістики та зміни системи обробки замовлень ТОВ «Еверест 3». Проведемо оцінку синергичного ефекту від впровадження таких заходів, використовуючи табл.1.

Таблиця 1

Розрахунок синергетичного ефекту від впровадження проектних рішень в умовах ТОВ «Еверест 3»

Реальний варіант (до впровадження заходів)		Проектний варіант	
Величина, грн	Логістичні витрати	Величина, грн	Логістичні витрати
687 022	Транспортні витрати	687 022	Транспортні витрати
151 761	Витрати інформаційних процесів	151 761	Витрати інформаційних процесів
502 540	Витрати запасів	502 540	Витрати запасів
1 341 323	Разом	1 341 323	Разом
Синергетичний ефект, грн			243 411

Примітка. Власні розрахунки автора.

Аналіз табл. 1 свідчить про те, що після впровадження нової системи транспортні витрати зменшаться на 281111 грн. Це можливо завдяки впровадженню нової організаційної схеми перевезення вантажів та

впровадженні нової системи обробки замовлень. Інформаційні витрати при цьому зростуть на 120000 грн (вартість системи). Проте збільшення інформаційних витрат економічно обґрунтоване, тому що витрати замовлень скоротяться завдяки застосуванню нових систем обробки замовлень. Витрати запасів в цілому скоротяться на 82300 грн. Після впровадження нової логістичної стратегії підприємство отримає синергійний ефект у розмірі 243411 грн за перший рік.

У зв'язку з наявністю специфічних особливостей функціонування торговельного підприємства і відсутністю універсальної теорії або системи управління матеріальними запасами і потоками, наявністю у більшості методик напрямів для подальшого вдосконалення, розробка системи управління запасами із застосуванням принципів логістики і методів економіко-математичного моделювання є актуальною і необхідною. Предметом логістичного управління на торговельному підприємстві є оптимізація логістичних потоків, які дозволяють отримати економічний ефект і підвищити конкурентоспроможність підприємства на ринку товарів і послуг.

Література

1. Альбеков А.У. Логистика коммерции / А.У. Альбеков, В.П. Федько, О.А. Митько. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. – 512 с.
2. Амітан В.Н. Логістизація процесів в організаційно-економічних системах / В.Н. Амітан, Р.Р. Ларіна, В.Л. Пілюшенко. – Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2003. – 73 с.
3. Бауэрсокс Доналд Дж., Клосс Дейвид Дж. Логистика: Интегрированная цепь поставок: Пер. с англ. – М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2001. – 640 с.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСОНАЛУ ТА ОСНОВНІ ЗАХОДИ ЩОДО ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

Волкова А.

Дніпропетровська державна фінансова академія

Ні одна більш-менш крупна компанія не може обійтися без співробітників. Саме співробітники є основним і найбільш цінним ресурсом і рушійною силою розвитку. Значущість людського чинника в сучасних умовах важко переоцінити. Від того, наскільки ефективно використовуються людські ресурси, залежить процвітання фірми. У зв'язку з цим набувають актуальності дослідження теоретичних, методичних і практичних завдань щодо рішення проблеми підвищення ефективності управління персоналом, тому що саме людський капітал, а не заводи, устаткування і виробничі запаси є наріжним каменем конкурентоспроможності, економічного зростання і ефективності. В зв'язку з цим важливо не тільки представляти і контролювати роботу з кадрами, але і шукати нові шляхи для її поліпшення.

Метою роботи є визначення теоретичних положень, критеріїв, показників, моделей та форм ефективного використання персоналу підприємства та розробка методичних і практичних рекомендацій щодо її підвищення.